

FIȘA DISCIPLINEI
ANUL UNIVERSITAR
2021-2022

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ	Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	Facultatea de Teologie Ortodoxă
1.3 Departamentul	Teologie Ortodoxă
1.4 Domeniul de studii	Teologie
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Teologie ortodoxă pastorală

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Studiul Vechiului Testament IV	2.2. Cod disciplină	OLR1114
2.3 Titularul activităților de curs	Pr. prof. univ. dr. Ioan Chirilă		
2.4 Titularul activităților de seminar	Lect. dr. Pașca-Tușa Stelian		
2.5 Anul de studiu	I	2.6 Semestrul	2
2.7 Tipul de evaluare (E/C/VP)	E	2.8 Regimul disciplinei	DF

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					11
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					29
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					14
Tutoriat					2
Examinări					2
Alte activități:					0
3.7 Total ore studiu individual	58				
3.8 Total ore din planul de învățământ	42				
3.9 Total ore pe semestru	100				
3.10 Numărul de credite	4				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	• Nu este cazul
4.2 de competențe	• Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	• Prezența minim 75%, cu materialele didactice specifice (Sfânta Scriptură, alte resurse indicate)
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	• Realizarea unei lucrări de seminar/laborator în conformitate cu cerințele și criteriile stabilite

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • Să demonstreze o bună orientare în textul Sfintei Scripturi; • Să cunoască conținutul doctrinar al celor două religii care au textul biblic ca fundament: iudaismul și creștinismul; • Să demonstreze capacități reale de creare a unui discurs apologetic; • Să dezvolte abilități pedagogice focusate pe tematica biblică vechitestamentară; • Să dispună de aptitudini dialogice irenice; • Să deprindă regulile de cercetare pe surse textuale.
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • Să demonstreze capacitatea de conexare a cunoștințelor dobândite în cadrul cursului cu ansamblul disciplinelor studiate, precum și cu activitatea profesională pe care urmează să o desfășoare; • Să demonstreze capacitatea de sistematizare și actualizare a conținutului învățării.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> • Să introducă studentul în sfera discursului de sinteză specific teologiei biblice • Să sprijine studentul în identificarea temeiurilor învățăturilor dogmatice și moral-religioase din textele Sfintei Scripturi.
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Să elucideze sensul noțiunilor teologice specifice terminologiei teologiei biblice, hermeneuticii biblice și sintezei teologic-dogmatice; • Să creeze posibilități de acces la sursele textuale primare; • Să dezvolte capacitățile de realizare și conducere a unui dialog interconfesional, ecumenic și interreligios.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Introducere: este nevoie de o teologie a Vechiului Testament? Precizări conceptuale, direcții de dezvoltare, orientare tematică și bibliografică	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	2 ore fizice
2. Dumnezeu cel viu	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	2 ore fizice
3. Numele lui Dumnezeu	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	4 ore fizice
4. Fața lui Dumnezeu	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	2 ore fizice
5. Slava lui Dumnezeu	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	4 ore fizice
6. Sfințenia lui Dumnezeu	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	4 ore fizice
7. Anghelologia Vechiului Testament. Îngerul Domnului (Malakh Yahwe)	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	4 ore fizice
8. Antropologia Vechiului Testament: creare, genuri, natura umană, căderea în păcat	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	4 ore fizice
9. Spațiul și timpul sfânt. Cultul Vechiului Testament: istoria cultului, elementele cultului (locașul de cult și timpul sfânt); lucrarea lui Dumnezeu în cadrul cultului; jertfe, sărbători	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	2 ore fizice
8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1. Consolidarea informațiilor privitoare la specificitatea teologiei biblice. Precizarea diferenței	expozitivă, discuție colectivă, fișă de	1 oră fizică

care există între teologia biblică și cea sistematică. Prezentarea cerințelor și criteriilor de alcătuire a lucrării de seminar/laborator	lucru	
2. Identificarea principalelor texte scripturistice care descriu teofanii și anghelofanii. Analiza acestora dintr-o perspectivă exegetico-teologică	expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru	1 oră fizică
3. Abordarea exegetico-teologică a teofaniei din Ieș 33 focusată pe conceptele de „față” și „slavă”	expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru	1 oră fizică
4. Confruntarea dintre Yahwe și Baal pe muntele Carmelului (3Rg 18).		1 oră fizică
5. Analiza exegetico-teologică a psalmului 103. Creația și pronia	expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru	1 oră fizică
6. Sfințirea omului în cartea Leviticului	expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru	1 oră fizică
7.-8. Chipul lui Hristos în psalmi	expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru	2 ore fizice
9. Ce este omul? Repere antropologice în psalmi. Interpretarea teologică a psalmilor 8, 102 și 143	expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru	1 oră fizică
10. Psalmul 118 – elogiul Torei		1 oră fizică
11. Abordarea viziunilor inaugurale din Isaia 6 și Iezechiel 1 din perspectivă anghelologică și eshatologică	expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru	1 oră fizică
12. Raiul – paradigma spațiului sfânt. Abordare patristică	expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru	1 oră fizică
13.-14. Istoria mântuirii în Vechiul Testament. Personalități, etape, evenimente	expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru	2 seminar

9. Bibliografie

Ediții Scripturistice:

- *Biblia Hebraica Stuttgartensia*, quae antea cooperantibus A. Alt, O. Eissfeldt, P. Kahleediderat R. Kittel, Editio Funditus Renovata, adjuvantibus H. Bardtke, W. Baumgartner, P. A. H. de Boer, O. Eissenfeldt, J. Fichtner, G. Gerleman, J. Hempel, F. Horst, A. Jepsen, F. Maass, R. Meyer, G. Quell, Th. H. Robinson, D. W. Thomas cooperatibus H. P. Ruger et J. Zieglerediderunt K. Elliger et W. Rudolph, Textum Masoreticum curavit H. P. Ruger, MASORAM ELABORAVIT G. E. Weil, Editio tertia emendata opera W. Rudolph et H. P. Ruger, Deutsche Bibelgesellschaft, Stuttgart, 1987.
- *Septuaginta*, Id est Vetus Testamentum graece iuxta LXX interpretes edidit Alfred Rahlfs, editio minor, duo volumina in uno, Deutsche Bibelgesellschaft, Stuttgart, 1935.
- *Biblia sau Sfânta Scriptură*, Tipărită sub îndrumarea și cu purtarea de grijă a Prea Fericitului Părinte Daniel – Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, Cu aprobarea Sfântului Sinod, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2011.

Resurse patristice:

1. *Biblia Patristica*, Index des citations et allusions bibliques dans la littérature patristique, 5. vol., Edition du Centre National de la Recherche Scientifique, Paris, 1986-1991.
2. Sf. Athanasie al Alexandrie, *Despre întruparea Cuvântului*, în „PSB”, vol. 21, trad. de Dumitru Stăniloae, București, EIBMO, 1987.
3. Sf. Grigorie de Nyssa, *Despre viața lui Moise*, în „PSB”, vol. 29, trad. de Dumitru Stăniloae și Ioan Buga, EIBMO, București, 1982.

4. Sf. Grigorie de Nyssa, *Crearea omului*, în „PSB”, vol. 30, trad. de Teodor Bdogae, EIBMO, București, 1998.
5. Sf. Vasile cel Mare, *Omilii la Hexaemeron*, în „PSB”, vol. 17, trad. de Dumitru Fecioru, București, EIBMO, 1986.

Lucrări de referință, comentarii biblice, studii:

1. Bizău, Ioan, „Templul din Ierusalim – «casă» a lui Dumnezeu și centru liturgic al pedagogiei mesianice,” *Tabor* 11 (2012): 23-40.
2. Chialda, Mircea, *Sacrificiile Vechiului Testament*, Tipografia Diecezană, Caransebeș, 1941.
3. Chirilă, Ioan, „Cunoașterea lui Dumnezeu în Vechiul Testament prin teofanie și anghelofanie”, în *Anuarul Institutului Teologic Universitar Ortodox Român Cluj-Napoca*, Tomul I, 1990 – 1992, pp. 87- 105.
4. Chirilă, Ioan, „Teologia cărții Osea”, în *Glasul Bisericii*, 1999.
5. Chirilă, Ioan, „Teologia Luminii în Vechiul Testament,” AFTOC II (1992-1994): 47-58. Chirilă, Ioan, „Misiunea în Vechiul Testament,” în *Aspecte misionare ale Bisericii Ortodoxe Române după 1989: istorie – tradiție – modernitate Ecumenismul – încotro?*, ed. Gelu Călina et al. (Craiova: Mitropolia Olteniei, 2015), 51-58.
6. Chirilă, Ioan, „Teologia Sionului – ca element de fundamentare a comuniunii și comunității credinței”, în *Misiunea parohiei și a mănăstirii într-o lume în continuă schimbare*, ed. Vasile Stanciu, Cristian Sonea (Cluj-Napoca: Renașterea, 2016).
7. Chirilă, Ioan, „The Knowledge of God in the Thinking of the Prophets and its Reflection in the New Testament”, *Sacra Scripta - Review of the Center for Biblical Studies*, nr. 1 (V)/2007, pp. 37 – 43.
8. Chirilă, Ioan, *Cartea profetului Osea*, Ed. Limes, Cluj-Napoca, 2005.
9. Iatan, Cristinel, „Elemente de gnoseologie biblică vechi-testamentară,” *ST 1* (2015): 13-80.
10. IPS Popa, Irineu, „Împărăția lui Dumnezeu în Sfânta Scriptură și dimensiunea ei hristologică, soteriologică și eshatologică,” *MO 9-12* (2013): 7-67.
11. Isvoranu, Alexandru, „Cuvântul lui Dumnezeu revelat în Sfânta Scriptură, interpretat în Biserică și trăit în Sfânta liturghie,” în *Mehedinți – istorie, cultură și spiritualitate* (Drobeta Turnu Severin: Didahia Severin, 2008), 16-25.
12. Jacob, Ed., *Theologie de l'Ancien Testament*, Neuchatel, 1968.
13. Moltmann, Jurgen, *Dumnezeu în creație*, Ed. Reîntregirea, Alba Iulia, 2007.
14. Negoită, Athanase, *Teologia biblică a Vechiului Testament*, Ed. Credința noastră, București, 1992, 220 p.
15. Prilipceanu, Cristian, *Teologia numelor divine din Vechiul Testament* (Iași: Doxologia, 2014).
16. Semen, Petre, *Experiența umanului cu divinul după Sfânta Scriptură-teologie biblică*, Ed. Performantica, Iași, 2007, 295 p.
17. Semen, Petre, *Învățătura despre Sfânt și sfințenie în cărțile Vechiului Testament* (teză de doctorat), Editura Trinitas, Iași, 1993.
18. Von Rad, Gerhard, *Old Testament Theology*, 2 vol. London 1996.
19. Westermann, C., *Théologie de l'Ancien Testament*, Geneva, 1985.

10. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținuturile unităților de învățare au fost elaborate în urma consultării specialiștilor pe disciplină din facultățile de profil, pe baza Programei analitice aprobate la nivelul Patriarhiei Române. În egală măsură, au fost luate în calcul așteptările principalilor angajatori ai absolvenților acestei specializări: structurile eclesiale, structurile de asistență socială, structurile din domeniul educațional.

11. Evaluare

Tip activitate	11.1 Criterii de evaluare	11.2 metode de evaluare	11.3 Pondere din nota finală
11.4 Curs	<ul style="list-style-type: none"> • Însușirea și utilizarea registrului terminologic și conceptual propriu disciplinei. • Asimilarea informațiilor fundamentale privitoare la Vechiul Testament. • Înțelegerea instrumentelor și a finalității procesului de interpretare a Scripturii în mediul ortodox. 	Examen scris, condiționat la de predarea portofoliului propus în cadrul orelor de seminar.	80%

11.5 Seminar/laborator	<ul style="list-style-type: none"> • Înțelegerea și însușirea problematicii tratate la curs și seminar. 	Prezentarea unui portofoliu realizat pe parcursul semestrului.	20%
	<ul style="list-style-type: none"> • Capacitatea de a integra într-un discurs propriu conceptele asimilate. 		
	<ul style="list-style-type: none"> • Flexibilitatea în abordarea exercițiilor tematice propuse, care reflectă o bună cunoaștere a informațiilor dar și capacitatea de valorificare a lor în varii moduri. 		
11.6 Standard minim de performanță			
Cunoașterea sumară a principalelor teme teologice ale Vechiului Testament și capacitatea de prezentare a lor în relație cu cele mai importante texte vechitamentare.			

Data completării

29.04.2021

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în departament

.....

Semnătura directorului de departament